

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. szeptember 1.
(OR. en)

12101/23
ADD 1
LIMITE
PV CONS 39
RELEX 950

TERVEZET – JEGYZŐKÖNYV
AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA
(Külügyek)
2023. július 20.

TARTALOM

Oldal

Nem jogalkotási tevékenységek

3.	Aktuális ügyek.....	3
4.	Az Ukrajna elleni orosz agresszió	3
5.	Törökország.....	3
6.	A gazdasági biztonság külpolitikai dimenziója	3
7.	Egyéb	3
MELLÉKLET – A Tanács jegyzőkönyvében rögzítendő nyilatkozatok.....		4

Nem jogalkotási tevékenységek

3. Aktuális ügyek

A Tanács Kínával, az EU és a CELAC (Latin-amerikai és Karibi Államok Közössége) közötti kapcsolatokkal, Örményországgal és Azerbajdzsánnal, a közel-keleti békefolyamattal és Tunéziával foglalkozott.

4. Az Ukrajna elleni orosz agresszió

Véleménycsere

A Tanács véleménycserét tartott az Ukrajna elleni orosz agresszióval kapcsolatos uniós válaszlépésekről.

5. Törökország

Véleménycsere

A Tanács véleménycserét folytatott Törökországgal kapcsolatban.

6. A gazdasági biztonság külpolitikai dimenziója

Véleménycsere

A Tanács véleménycserét folytatott az európai gazdasági biztonsági stratégia külpolitikai dimenziójáról.

7. Egyéb

A Tanács tudomásul vette Románia tájékoztatóját a Nemzetközi Bíróság egyik bírájára vonatkozó pályázatáról (11830/23), Ausztria, a Cseh Köztársaság és Szlovákia beszámolóját a július 13-án Észak-Macedóniában tett látogatásukról (11844/23), valamint Németország és Dánia tájékoztatását a klímadiplomácia témájában (11995/23).

Zártkörű ülésen tárgyalandó napirendi pont

Nyilatkozatok a 11816/23 dokumentumban foglalt nem jogalkotási „A” napirendi pontokhoz

A 7. „A” napirendi ponthoz: **A Tanács határozata az EU–AKCSÁSZ partnerségi (a Cotonoui Megállapodást követő) megállapodás aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról**
Elfogadás

AUSZTRIA NYILATKOZATA

„Ausztria hajlandó jóváhagyni a javasolt megközelítést, de felhívja a figyelmet arra, hogy az egyrészt az Európai Unió és tagállamai, és másrészt az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni Államok Szervezetének tagjai között létrejött partnerségi megállapodást alkotmányos okokból csak attól az időponttól tudja ideiglenesen alkalmazni a nemzetközi jog alapján, amikor tájékoztatta az Európai Unió Tanácsának Főtitkárságát mint a megállapodás letéteményesét a megállapodás hatálybalépésére vonatkozó belső eljárásainak lezárásáról.”

A BIZOTTSÁG NYILATKOZATA

„1. A Bizottság tudomásul veszi a Tanács azon szándékát, hogy határozatot fogadjon el az egyrészt az Európai Unió, és másrészt az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni Államok Szervezetének tagjai közötti partnerségi megállapodás Európai Unió nevében történő aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról szóló bizottsági javaslat (COM(2021) 312 final) abból a célból történő módosításáról, hogy a partnerségi megállapodás jellegét tekintve kizárólag uniós megállapodás helyett vegyes megállapodás legyen.

2. A Bizottság elismeri a partnerségi megállapodás lehető leghamarabb történő aláírásának politikai szükségességét.

3. A Bizottság azonban fenntartja a partnerségi megállapodás kizárólag uniós jellegére vonatkozó jogi értékelését, amellyel szemben nem merült fel jogi érv.

4. A Bizottság ezért nem fogadja el, hogy a megállapodásnak a határozattervezet új 4. cikkében felsorolt rendelkezéseit kizárják az ideiglenes alkalmazásból, mivel azok állítólag nem tartoznak az Unió hatáskörébe. Alapvetően fontos, hogy a Bizottság álláspontja szerint a Tanács nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy érdemben módosítsa a megállapodásnak a megállapodás aláírásáról szóló határozat elfogadására irányuló javaslat mellékletében szereplő szövegét. Kizárólag a főtárgyaló előjoga, hogy tárgyalásokat folytasson a megállapodás szövegéről, és javasolja annak aláírását a Tanácsnak.

5. A Bizottság fenntartja azt a jogát, hogy szükség esetén a rendelkezésére álló valamennyi jogi eszközt igénybe vegye a Szerződésekben foglalt rendelkezések tiszteletben tartásának biztosítása érdekében.”

MAGYARORSZÁG NYILATKOZATA

„A nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencia cselekvési programjának, valamint a Nők Negyedik Világkonferenciája pekingi cselekvési platformjának az elfogadása fontos konszenzus megszületését jelezte. E programok az emberi jogok érvényesülését a fejlesztés központi kérdésévé tették, elfogadásuk óta pedig jelentős előrelépés történt az egészségügy, a férfiak és a nők közötti egyenlőség, valamint az oktatás terén. Ezek a területek a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendben is központi helyet foglalnak el. Ez a menetrend alapelveként foglalja magában az emberi jogok és az emberi méltóság egyetemes tiszteletét, a jogállamiságot, az igazságosságot, az egyenlőséget és a megkülönböztetésmentességet elvét.

Magyarország továbbra is elkötelezett az emberi jogi vállalásai mellett, ideértve a nők jogainak, valamint a férfiak és a nők közötti egyenlőségnek a védelmét és az előmozdítását is, Magyarország Alaptörvényével, az Európai Unió elsődleges jogával, elveivel és értékeivel, valamint a nemzetközi jogból következő kötelezettségvállalásokkal és elvekkel összhangban. Ezenkívül a nők és a férfiak közötti egyenlőséget az Európai Unió szerződesei alapvető értéként rögzítik, különösen az EUSZ 2. cikke és az EUMSZ 8. cikke. Magyarország a fentiekkel és a nemzeti jogával összhangban a „nem” fogalmát a biológiai nemre történő utalásként, a „nemek közötti egyenlőség” fogalmát pedig a férfiak és a nők közötti egyenlőségre való utalásként értelmezi.

Magyarország mélyen elkötelezett a nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencia cselekvési programjának, a Pekingi Cselekvési Platformnak, valamint a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendnek és az abban foglalt fenntartható fejlődési céloknak a végrehajtása mellett; e dokumentumok a szexuális és reprodukciós egészség és jogok területén is hivatkozási alapul szolgálnak. Magyarország megállapítja, hogy a „szexuális és reprodukciós egészség és jogok” kifejezésnek nincs nemzetközileg elfogadott, konszenzuson alapuló jogi meghatározása, az Európai Unióban sem, és ugyanez igaz olyan, ehhez kapcsolódó kifejezésekre is, mint például a „szexuális és reprodukciós egészséggel kapcsolatos átfogó tájékoztatás és oktatás”. A téma emellett a tagállamok kizárólagos hatáskörébe tartozó jogi fogalom meghatározásokat is érinti. Ezért e kérdéseket Magyarország a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendnek, a nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencia cselekvési programjának, a Pekingi Nyilatkozatnak és Cselekvési Platformnak, illetve nemzeti jogszabályainak megfelelően értelmezi és mozdítja elő. Magyarország e tekintetben megjegyzi, hogy az UNESCO szexuális oktatásra vonatkozó, a megállapodásban említett nemzetközi technikai iránymutatását nem fogadta el, illetve nem hagyta jóvá sem az EU, sem annak valamennyi tagállama, így az semmilyen módon nem tekinthető az uniós vívmányok részének. Magyarország egyetért a megállapodás aláírásával és ideiglenes alkalmazásával, azzal a kitéttel, hogy a megállapodásban az UNESCO említett nemzetközi technikai iránymutatására való pusztán hivatkozás nem változtat a jogi helyzeten e tekintetben, nem teremt precedenst az egyéb nemzetközi megállapodásokban vagy uniós dokumentumokban a jövőben szereplő hivatkozások tekintetében, és semmilyen módon nem teszi kötelezővé a technikai iránymutatást a felekre nézve. Ezen túlmenően Magyarország általános összefüggésben is úgy véli, hogy e dokumentum elfogadásából nem eredhet semmilyen jogi precedens a szexuális és reprodukciós egészség és jogok értelmezése tekintetében.

Figyelembe véve azt, hogy az illegális migrációs hullámok szorosan összefüggenek a szervezett bűnözés különböző formáival, amelyek fenyegetést jelentenek minden ország számára, és átfogó megközelítést tesznek szükségessé a migrációs hullámok kezelését illetően, Magyarország fenntartja, hogy a megállapodásban szereplő, a migrációkezelésre történő utalások az EUMSZ 79. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben a vegyes összetételű migrációs hullámok megfékezéseként értelmezendők, azaz csakis maradéktalanul tiszteletben tartva az illegális bevándorlás megelőzésének és az ellene való megerősített küzdelemnek az említett bekezdésben rögzített célját, valamint a tagállamoknak az EUMSZ 79. cikkének (5) bekezdésében meghatározott jogát, vagyis azt, hogy a szóban forgó cikk nem érinti a tagállamok jogát arra, hogy meghatározzák, harmadik országok hány állampolgárát engedik be területükre. Ez nem érinti Magyarországon az általános politikáját, amely az illegális migráció megfékezését célozza a jelenség kezelése helyett.

A megállapodásban szereplő, a biztonságos, rendezett és szabályos migrációra, valamint a biztonságos, rendezett és szabályos migrációra vonatkozó globális megállapodásra történő hivatkozásokat illetően Magyarország megjegyzi, hogy a biztonságos, rendezett és szabályos migrációra vonatkozó globális megállapodást nem fogadta el, illetve nem hagyta jóvá sem az EU, sem annak valamennyi tagállama, így az semmilyen módon nem tekinthető az uniós vívmányok részének. Magyarország egyetért a megállapodás aláírásával és ideiglenes alkalmazásával, azzal a kitételrel, hogy a megállapodásban szereplő, fent említett hivatkozások nem változtatnak a jogi helyzeten e tekintetben, nem teremtenek precedenst az egyéb nemzetközi megállapodásokban vagy uniós dokumentumokban a jövőben szereplő hivatkozások tekintetében, és semmilyen módon nem teszik kötelezővé a biztonságos, rendezett és szabályos migrációra vonatkozó globális megállapodást a felekre nézve.”

ÍRORSZÁG NYILATKOZATA

„Írország emlékeztet arra, hogy amennyiben a Felek úgy döntenek, hogy e megállapodás keretében a szabadság, jogérvényesülés és biztonság területére vonatkozóan olyan egyedi megállapodásokat kötnek, amelyeket az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik része V. címének megfelelően kell megkötnie az EU-nak, e jövőbeli egyedi megállapodások rendelkezései Írországra nézve nem lesznek kötelezőek, kivéve, ha az EU és Írország – korábbi kétoldalú kapcsolataik tekintetében – értesíti az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni Államok Szervezetét, hogy ezek a megállapodások Írországot az EU részeként kötelezik a szabadság, jogérvényesülés és biztonság területe vonatkozásában az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Írország helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyvnek megfelelően.

Hasonlóképpen, a további uniós belső intézkedések, amelyek e megállapodás végrehajtása érdekében a fent említett cím alapján fogadandók el, nem kötelezőek Írországra nézve, kivéve, ha Írország bejelenti, hogy a 21. jegyzőkönyvnek megfelelően részt kíván venni ezen intézkedésekben vagy azokat elfogadja.”

LENGYELORSZÁG NYILATKOZATA

„A Cotonoui Megállapodást követő megállapodás tervezete összeegyeztethetetlen az Európai Unióról szóló szerződéssel, az Európai Unió működéséről szóló szerződéssel és az Alapjogi Chartával annyiban, amennyiben a Szerződésekben foglalt „nők és férfiak közötti egyenlőség” elvét felváltja a Szerződésekben nem szereplő, „nemek közötti egyenlőség” kifejezéssel. Ahol a megállapodás „nemek közötti egyenlőségre” hivatkozik, Lengyelország ezt az elvet az EUSZ 2. és 3. cikkével, valamint az Alapjogi Charta 23. cikkével összhangban a nők és férfiak közötti egyenlőség elveként értelmezi. Ezen túlmenően Lengyelország az e megállapodásban szereplő és a Szerződésekben nem szereplő „nem” kifejezést az EUMSZ 10. cikke, 19. cikkének (1) bekezdése, valamint 157. cikkének (2) és (4) bekezdése szerinti „nemként” értelmezi.

Lengyelország a reprodukciós jogokat és más, ezekből eredő, szinonim vagy ezekhez hasonló jogokat kizárólag olyan cselekvéseként értelmezi, mint amelyek az egészség és az emberi élet közvetlen támogatását és megmentését célozhatják, ezért ellenzi, hogy az abortuszt és a fogamzásgátlás alkalmazását az egészségfejlesztés, a családtervezés vagy az emberi jogok garantálása egyik formájaként eredeztessék ezekből a jogokból. Az abortusz nem emberi jog, hanem az élethez való jogtól való megfosztás egyik formája.

Ami az úgynevezett „szexuális oktatást” illeti, Lengyelország úgy értelmezi, hogy az az életkornak megfelelő és megfelelő tartalmú oktatást jelent, a vonatkozó lengyel jogszabályokkal és az azokon alapuló tantervekkel összhangban.”

PORTUGÁLIA NYILATKOZATA

„Az Európai Unió és tagállamai közötti, a Szerződésekben meghatározott hatáskörmegosztás elvének tiszteletben tartása mellett az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, és másrészről az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni Államok Szervezetének tagjai közötti partnerségi megállapodás Európai Unió nevében történő aláírására és ideiglenes alkalmazására való felhatalmazásról szóló tanácsi határozat nem érinti a Portugál Köztársaságnak a kizárólagos hatáskörébe tartozó nemzetközi ügyekben való döntéshozatali autonómiáját, amely kötelezettségvállalások az alkotmányos elvekkkel és szabályokkal összhangban a belső jóváhagyási eljárások lezárásától függnék.”

MAGYARORSZűG NYILATKOZATA

„Magyarország elismeri és elűmozdítja a nűk és férfiak kűzűtti egyenlűs get, Magyarország Alaptűrv ny vel, az Eurűpai  niű elsűdleges jogával, elveivel és értékeivel, valamint a nemzetkűzi jogbűl kűvetkező kűtelezetts gv llal sokkal és elvekkel összhangban. Ezenkűvűl a nűk és a férfiak kűzűtti egyenlűs get az Eurűpai  niű szerzűd sei alapvetű értékként rűgzítik, kűl n sen az EUSZ 2. cikke és az EUMSZ 8. cikke. Magyarország a fentiekkel és a nemzeti jogával összhangban a „nem” fogalmát a biolűgiai nemre tűrt nű utalásként, a „nemek kűzűtti egyenlűs g” fogalmát pedig a nűk és a férfiak kűzűtti egyenlűs gre valű utalásként értelmezi.”

LENGYELORSZűG NYILATKOZATA

„A nűk és férfiak kűzűtti egyenlűs g az Eurűpai  niű szerzűd seiben rűgzített alapvetű jog. Lengyelország a lengyel nemzeti jogrendszerben, a nemzetkűzi emberi jogi szerzűd sekkel összhangban, valamint az Eurűpai  niű alapvetű értékeinek és alapelveinek keretében biztosítja a nűk és a férfiak kűzűtti egyenlűs get.

Lengyelország ezért a „nemek kűzűtti egyenlűs g” kifejezést az Eurűpai  niűrűl szűlű szerzűd s 2.  s 3. cikkével, valamint az Eurűpai  niű műkűd s rűl szűlű szerzűd s 8. cikkével, 153. cikkével és 157. cikkének (3) bekezdésével összhangban a nűk és férfiak kűzűtti egyenlűs g nt értelmezi.

Lengyelország kivételesen és kizárólag az ENSZ-kűzyűl s soron kűvetkező 78. űlésszak ra tekintettel csatlakozik az ENSZ Kűzyűl s nek 78. űlésszak n képvisel ndű űiűs priorit sokrűl szűlű tanácsi kűvetkezt t sekkel kapcsolatban kialakult konszenzushoz. A fönt említett konkrét elemeket nem tekintjűk elfogadott nyelvezetnek, sem pedig bármilyen jűvűbeli tárgyalás alapjaként.”

A 21. „A”

napirendi ponthoz:

A Tanács határozata és rendelete az Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújához Irán által nyújtott katonai támogatásra tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről
Elfogadás

A BIZOTTSÁG NYILATKOZATAI

„1. Végrehajtási hatáskörök

A Bizottság tudomásul veszi, hogy a (KKBP) 2023/XXX határozat melléklete módosításának és felülvizsgálatának folyamatával való egységesség biztosítása érdekében a Tanács végrehajtási hatásköröket tart fenn magának az Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújához Irán által nyújtott katonai támogatásra tekintettel hozott korlátozó intézkedések vonatkozásában. A Szerződés 291. cikkének (2) bekezdésére hivatkozva a Bizottság változatlanul úgy gondolja, hogy helyénvalóbb lett volna a végrehajtási hatásköröket a Bizottságra ruházni. A C-440/14. P. sz., National Iranian Oil Company (NIOC) kontra Tanács és Bizottság ügyben a Bíróság megerősítette, hogy végrehajtási hatáskörök „különleges és kellően indokolt esetekben” ruházhatók a Tanácsra. A Bizottság ezért úgy véli, hogy az említett ügy nem tekinthető precedensnek minden olyan döntés tekintetében, amely a korlátozó intézkedéseket megállapító tanácsi rendeletek esetében a végrehajtási hatáskörökre vonatkozik. Ezenkívül – tekintettel arra, hogy a „végrehajtás” fogalma a szabályok konkrét ügyekre történő, egyedi alkalmazású jogi aktusok révén való alkalmazását foglalja magában – döntő fontosságú, hogy a végrehajtó hatóság képes legyen garantálni mindazon eljárási biztosítékok betartását, amelyekre az érintett személyek jogosultak.

2. Humanitárius célból bevezetett mentesség

A Bizottság tudomásul veszi, hogy a Tanácsnak nem sikerült megállapodnia megfelelő humanitárius mentesség elfogadásáról az iráni humanitárius helyzetre tekintettel. A Bizottság – emlékeztetve az iráni tömegpusztító fegyverek tekintetében az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2664 (2022) sz. határozatában foglalt szélesebb körű mentességre, valamint tekintettel a túlzott megfelelés kockázatára – úgy véli, hogy célravezetőbb lenne a mentességeknek az Iránt érintő különböző korlátozó intézkedések tekintetében történő következetes alkalmazása. A Tanács ugyanis jelenleg támogatja az Iránt, illetve az iráni gazdasági szereplőket érintő különböző szankciórendszerek esetében alkalmazandó eltérések/mentességek széttagolt rendszerét, ami megnehezíti a humanitárius segítségnyújtást.

3. A jelentéstételi kötelezettségekre, az információcserére és a korlátozó intézkedések megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó rendelkezések

A Bizottság megjegyzi, hogy a Tanács nem vezette be maradéktalanul a Bizottság és a főképviselő által az Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújához Irán által nyújtott katonai támogatásra tekintettel együttesen javasolt, a jelentéstételi kötelezettségekre, az információcserére és adott esetben a korlátozó intézkedések megsértése esetén alkalmazandó büntetőjogi szankciókra vonatkozó rendelkezéseket. A Bizottság úgy véli, hogy a rendelkezéseket bele kell foglalni a korlátozó intézkedéseket bevezető tanácsi rendeletekbe annak érdekében, hogy a Bizottság gyakorolhassa az uniós jog végrehajtásának, valamint az uniós korlátozó intézkedések tagállamok általi egységes végrehajtásának és megfelelő érvényesítésének biztosítására irányuló, Szerződésben foglalt szerepét.

4. Utazási tilalom

A Bizottság megjegyzi, hogy a tanácsi határozatot az uniós jogba átültető tanácsi rendeletben a Tanács nem vezetett be olyan rendelkezéseket, amelyek megtiltják az uniós tagállamok területére való belépést vagy az azokon tranzitforgalomban történő árutazást. Ezáltal a Tanács nem tartja kellően tiszteletben az Uniónak az Európai Unió működéséről szóló szerződés szerinti hatáskörét a vízum-, a határellenőrzési és a jogszerű migrációval kapcsolatos politika területén, és nem biztosítja az uniós korlátozó intézkedések tagállamok általi egységes alkalmazását.”

BELGIUM, FINNORSZÁG, HOLLANDIA, NÉMETORSZÁG ÉS ROMÁNIA NYILATKOZATA

„A nyilatkozat aláíróiként üdvözljük az Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújához Irán által nyújtott katonai támogatásra tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről szóló tanácsi határozat és rendelet elfogadását.

Ugyanakkor sajnálatunkat fejezzük ki amiatt, hogy a tanácsi határozat tartalmaz egy olyan rendelkezést (4. cikk), amely a szankciós jegyzékek létrehozásának és módosításának feltételeként egyhangú szavazást ír elő a minősített többségi szavazás helyett. Ez a követelmény akadályozni fogja, hogy a szankciórendszer kifejtse hatását és hatékonyan működjön, valamint hogy céljai megvalósuljanak.

Ezúton hivatkozunk az EUSZ 31. cikkének (2) bekezdésére, amely kimondja, hogy „a Tanács minősített többséggel határoz[,] (...) amikor az Unió valamely fellépését vagy álláspontját meghatározó határozat megvalósítására vonatkozó bármilyen határozatot fogad el”. Ez azt jelenti, hogy azokat a határozatokat, amelyek szankciós jegyzék létrehozására és módosítására irányulnak, minősített többségi szavazással kell meghozni.

Meg kívánjuk erősíteni, hogy a mai tanácsi határozattal való egyetértésünk semmilyen módon nem értelmezhető úgy, hogy megváltoztattuk volna a minősített többségi szavazással kapcsolatos általános álláspontunkat, és nem tekinthető precedensnek.

E tekintetben azt javasoljuk a Tanácsnak, hogy térjen vissza e kérdésre, és arról folytasson nyílt és horizontális megbeszélést, megfelelő körülmények között, vagyis oly módon, hogy az ne kapcsolódjon semmilyen konkrét javaslathoz.”
